

מסורת הש"ס

רש"י

ואלו נדרים פרק עשר נדרים

ר"ן

פ.

עין משפט נר מצוה

(א) ע"י מוספות כבודות
על. ד"ה ר' יוסף.
(ב) פס: א. ג' א' א' א' א'
מקטין לעיל היכא לליכא
עינוי נפש בתנאי אין מיפר
לה.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואלא
דלמא דזיה ואחסי הד"א:
(ב) ד"ה אי הכי וכו'
גדרה ברח"ה וכו' יוס' וכו'
וכו' לניול אדריהבא
ליכא עיני נפש: (א) ד"ה
לימני וכו' ובהבאת עובדת
עובדת על הגדר וכו'
דאי אפשר וכו' עיני נפש
הואיל גניול לא הו'
עני נפש לר' יוס' אמאי
קנסיב לה בלשון נדרי
עני נפש נפשי וכו' וזויה
הוא לה נפשי: (ב) ד"ה
אלא לעולם וכו' ומתימין
הכא בהכי עסקין וכו'
רח"ה עלה דליכא אלא
ניול וכו' לימני תנאי זה
אין בו עיניו נפש כיון
דקאמר לר' יוס' גניול
רח"ה וכו' בלשון נדרי
והיינו וכו' לאוקמה נמי
בתירוץ זה האמרה הכי
קונס פירות וכו' שדבקה
להאי אוקמהא ואיירי
בהאה כ"ל:

פירוש הרא"ש

אלא דאמרה הנאת
רחיצה עלי לעולם
אם ארחץ. וכו' השתא
דרח"ה הו עניו ופשוט
אחת יוכלו לרחוץ בחיבור
ומאלו הלאה תאסר ברח"ה
לעולם הלך מפר לה
לא לתר לרבנן דלמתי לקטין
דבעל מפר אע"פ שלא
חל הגדר וכו' נתן דלמתי
אינו מפר עד שחולל הגדר
תרחץ ותאסר ואח"כ תאסר
לה וכו' יוס' סבר אפ"ר
דלא כהנה וכו' וניול לא הו'
דמניעת רחיצה לא הו'
עני נפש: אי הכי לייתי
ר' יוס' אומר תנאי זה
אין בו עניו נפש. והו'
משמע הא לרבנן איכא עניו
נפש בתנאי ומש"ה מפר
ומגלה את הכי משמע
לרבנן אפ"ר ליכא עניו
נפש בתנאי כיון דבגדי
איכא עניו נפש מני מפר
וקאמר ליה ר' יוס' נדרי
נמי ליכא עניו נפש דרח"ה
לא תשיב עמי א' ואלמלי

(א) אלא דאמרה קונס הנאת רחיצה עלי אם ארחץ. פשוט אחת שיאסרו
לה לעולם כל הנאת רחיצה כגון כחול ופירכוס וסיכה שהן זכרי
רחיצה ואף רחיצה עצמה: ואחסי מיפר היכי מעביד כו'. דקסברי
רבנן דרחיצה היינו עניו נפש: ור"י סבר. אפשר בלא רחיצה ולניול
דרחיצה לא חיישינן ואחסי קאמר
לדין אלו נדרי עניו נפש: אי הכי.
הואיל דאוקמת (ב) נדרה ברחיצה
לרבי יוס' דלא חייש לניול דרחיצה
דליכא עניו נפש: ולימני נפש ר' יוס'
אומר תנאי זה אין בו עניו נפש. דהא
כל הגדר הזה אינו אלא על תנאי
(א) בתנאי שעובדת עובדת על הגדר
דאי אפשר בשום ענין להיות בו עניו
נפש (הואיל) דניול הוא לה ולא הו'
עניו נפש לר' יוס' ואמאי קנסיב לה
בלשון עניו נפש דקאמר אין אלו נדרי
עניו נפש מכלל ר' יוס' סבר איכא
עניו נפש בתנאי נדרה ברחיצה: אלא.
לעולם לרבי יוס' רחיצה נמי
הוא עניו נפש ומתימין דהכא (ב) כהאי עסקין כגון דלמרה אם
ארחץ היום דהיינו טעמא דרבי יוס' דאמר אין אלו נדרי עניו נפש
דאפשר דלא אח"כ לידי עניו נפש דלא רחצה היום ולא מיתסרא
הנאת רחיצה עלה וליכא אלא ניול דיומיה דמכאן ואילך רחצה כל
אימת דבעי. והשתא ליכא למיפרך לר' יוס' לימני תנאי זה דקאמר
לר' יוס' ניול רחיצה לזמן מרובה הו' נדרי עניו נפש ואחסי קאמי
בלשון הגדר והיינו טעמא דלא פריך הכא כדפרכינן לעיל לר' יוס'
דלמא רחצה היום ומיתסרא הנאת רחיצה עלה דר' יוס' חייש
לניול מרובה משום דמיתסר לא אמרה אלא ארחץ קמי ואיכא
למיחש דלמא רחצה אכל הכא דאמרה היום ותו לא ליכא למיחש
דלמא רחצה בזאת היום. והוא הדין דאפשר לאוקמה נמי דאמרה
הכי בתירוץ זה קונס פירות עולם עלי אם ארחץ היום אלא משום
שדבקה להאי וכו' ודאמרה מוקים זה נמי בהנאת רחיצה:

ואלא דאמרה קונס הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ משום הכי מיפר לה דהיכי תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלה לא תרחץ אית לה גניולא ורבי יוס' סבר אפשר דלא רחצה ולניול לא חיישינן אי הכי לימני הכי רבי יוס' אומר תנאי זה אין בו עניו נפש אלא דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ היום ורבי יוס' סבר (ב) ניול דהו' יומא לא שמיה גניול שנית

מיפר אע"פ שלא חל הגדר הא אמאי לא התם אכתי לית לה לא כער נפש וכו' דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ משום הכי מיפר לה דהיכי תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלה לא תרחץ אית לה גניולא ורבי יוס' סבר אפשר דלא רחצה ולניול לא חיישינן אי הכי לימני הכי רבי יוס' אומר תנאי זה אין בו עניו נפש אלא דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ היום ורבי יוס' סבר (ב) ניול דהו' יומא לא שמיה גניול שנית

הואיל דאוקמת (ב) נדרה ברחיצה לרבי יוס' דלא חייש לניול דרחיצה דליכא עניו נפש: ולימני נפש ר' יוס' אומר תנאי זה אין בו עניו נפש. דהא כל הגדר הזה אינו אלא על תנאי (א) בתנאי שעובדת עובדת על הגדר דאי אפשר בשום ענין להיות בו עניו נפש (הואיל) דניול הוא לה ולא הו' עניו נפש לר' יוס' ואמאי קנסיב לה בלשון עניו נפש דקאמר אין אלו נדרי עניו נפש מכלל ר' יוס' סבר איכא עניו נפש בתנאי נדרה ברחיצה: אלא. לעולם לרבי יוס' רחיצה נמי הוא עניו נפש ומתימין דהכא (ב) כהאי עסקין כגון דלמרה אם ארחץ היום דהיינו טעמא דרבי יוס' דאמר אין אלו נדרי עניו נפש דאפשר דלא אח"כ לידי עניו נפש דלא רחצה היום ולא מיתסרא הנאת רחיצה עלה וליכא אלא ניול דיומיה דמכאן ואילך רחצה כל אימת דבעי. והשתא ליכא למיפרך לר' יוס' לימני תנאי זה דקאמר לר' יוס' ניול רחיצה לזמן מרובה הו' נדרי עניו נפש ואחסי קאמי בלשון הגדר והיינו טעמא דלא פריך הכא כדפרכינן לעיל לר' יוס' דלמא רחצה היום ומיתסרא הנאת רחיצה עלה דר' יוס' חייש לניול מרובה משום דמיתסר לא אמרה אלא ארחץ קמי ואיכא למיחש דלמא רחצה בזאת היום. והוא הדין דאפשר לאוקמה נמי דאמרה הכי בתירוץ זה קונס פירות עולם עלי אם ארחץ היום אלא משום שדבקה להאי וכו' ודאמרה מוקים זה נמי בהנאת רחיצה:

ואלא דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ. וכיון דקאמרה הכי רחיצה ראשונה שריא לה אכל מהאי רחיצה ואילך מתסרא ברחיצה לעולם: לא תרחץ אית לה גניול. דס"ל השתא דברחיצה איכא עניו נפש. וכי תימא אי הכי אמאי נקט תנא דתליא נדרה בלא ליתני קונס רחיצה עלי איכא למימר דרבותא אשמעינן לתנא קמא דאע"ג דרחיצה קמייתא שריא לה אפילו הכי יפר מהשתא: ורבי יוס' סבר אפשר דלא רחצה ולניול לא חיישינן. דס"ל לרבי יוס' דברחיצה לעולם ליכא עניו נפש. והקשה הרב ר' יונה דמשמע ודאי דסוגיין אח"כ דלא כרבי נתן דס"ל דאין הבעל מפר אלא אי"כ חל הגדר אלא כרבנן דפליגי בשליה פירקין (ב) בטולה אני מן היהודים אם משמטו דרבי נתן אמר לא יפר וחכ"א יפר דאי כר' נתן התם נמי נימא הכי

תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ משום הכי מיפר לה דהיכי תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלה לא תרחץ אית לה גניולא ורבי יוס' סבר אפשר דלא רחצה ולניול לא חיישינן אי הכי לימני הכי רבי יוס' אומר תנאי זה אין בו עניו נפש אלא דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ היום ורבי יוס' סבר (ב) ניול דהו' יומא לא שמיה גניול שנית

תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ משום הכי מיפר לה דהיכי תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלה לא תרחץ אית לה גניולא ורבי יוס' סבר אפשר דלא רחצה ולניול לא חיישינן אי הכי לימני הכי רבי יוס' אומר תנאי זה אין בו עניו נפש אלא דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ היום ורבי יוס' סבר (ב) ניול דהו' יומא לא שמיה גניול שנית

תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ משום הכי מיפר לה דהיכי תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלה לא תרחץ אית לה גניולא ורבי יוס' סבר אפשר דלא רחצה ולניול לא חיישינן אי הכי לימני הכי רבי יוס' אומר תנאי זה אין בו עניו נפש אלא דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ היום ורבי יוס' סבר (ב) ניול דהו' יומא לא שמיה גניול שנית

תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ משום הכי מיפר לה דהיכי תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלה לא תרחץ אית לה גניולא ורבי יוס' סבר אפשר דלא רחצה ולניול לא חיישינן אי הכי לימני הכי רבי יוס' אומר תנאי זה אין בו עניו נפש אלא דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ היום ורבי יוס' סבר (ב) ניול דהו' יומא לא שמיה גניול שנית

ה א ב מיי פ"ב מהלכו
נדרים ה' [7] ה סמג
לפניו רמב טו"ע ז"ד
סמן רלג טו"ע עט:

תוספות

אלא דאמרה הנאת
רחיצה עלי לעולם
אם ארחץ. פשוט אחת שיאסרו
לה לעולם כל הנאת רחיצה כגון כחול ופירכוס וסיכה שהן זכרי
רחיצה ואף רחיצה עצמה: ואחסי מיפר היכי מעביד כו'. דקסברי
רבנן דרחיצה היינו עניו נפש: ור"י סבר. אפשר בלא רחיצה ולניול
דרחיצה לא חיישינן ואחסי קאמר
לדין אלו נדרי עניו נפש: אי הכי.
הואיל דאוקמת (ב) נדרה ברחיצה
לרבי יוס' דלא חייש לניול דרחיצה
דליכא עניו נפש: ולימני נפש ר' יוס'
אומר תנאי זה אין בו עניו נפש. דהא
כל הגדר הזה אינו אלא על תנאי
(א) בתנאי שעובדת עובדת על הגדר
דאי אפשר בשום ענין להיות בו עניו
נפש (הואיל) דניול הוא לה ולא הו'
עניו נפש לר' יוס' ואמאי קנסיב לה
בלשון עניו נפש דקאמר אין אלו נדרי
עניו נפש מכלל ר' יוס' סבר איכא
עניו נפש בתנאי נדרה ברחיצה: אלא.
לעולם לרבי יוס' רחיצה נמי
הוא עניו נפש ומתימין דהכא (ב) כהאי עסקין כגון דלמרה אם
ארחץ היום דהיינו טעמא דרבי יוס' דאמר אין אלו נדרי עניו נפש
דאפשר דלא אח"כ לידי עניו נפש דלא רחצה היום ולא מיתסרא
הנאת רחיצה עלה וליכא אלא ניול דיומיה דמכאן ואילך רחצה כל
אימת דבעי. והשתא ליכא למיפרך לר' יוס' לימני תנאי זה דקאמר
לר' יוס' ניול רחיצה לזמן מרובה הו' נדרי עניו נפש ואחסי קאמי
בלשון הגדר והיינו טעמא דלא פריך הכא כדפרכינן לעיל לר' יוס'
דלמא רחצה היום ומיתסרא הנאת רחיצה עלה דר' יוס' חייש
לניול מרובה משום דמיתסר לא אמרה אלא ארחץ קמי ואיכא
למיחש דלמא רחצה בזאת היום. והוא הדין דאפשר לאוקמה נמי דאמרה
הכי בתירוץ זה האמרה הכי קונס פירות וכו' שדבקה
להאי אוקמהא ואיירי בהאה כ"ל: